

Régi idők, új lehetőségek...

Wunderlich Péter

Időnek kellett eltelnie, amíg összeérett, hogyan fogalmazzam meg azokat a gondolataimat, amelyek egy nyomdász- és kiadószakmabeli ember számára egy egyedülálló kiadvány és annak törtérijának megismerése után alakultak ki, születtek meg bennem.

Manapság, amikor a digitalizált és a hagyományos könyv közti érzelmi és gazdasági feszültség időszakát éljük, öröm ráakadni példákra, melyek rámutatnak olyan pozitívumokra, amelyek segítenek befogadni az újat és megérteni a régit, a hagyományosat.

Az Alföldi Nyomda 450. születésnapja alkalmából rendezett ünnepséget követően ajándékba kaptuk „A Szent Pál Apostol levelei” című (eredeti: *A Szent Pál Apastal levelének mellyet a Colossabelieknek irt predicacio szerént való magyarázatja*) mű faksimile kiadását és annak a mai értelmező számára tolmácsolt verzióját egy ízletes díszcsomagolásban. Ezt megelőzően a mű eredetéről György Gézátlól és dr. Bölcskei Gusztávtól sok információt tudtunk meg. Többek között azt a két fontos információt, hogy az eredeti könyv 1561-ben készült el Debrecenben és ma már csak egyetlen ismert példánya létezik. (Az eredeti példányt cénakesztyűben lehetett kézbe venni.)

A faksimile művet forgatva igyekeztem felfedezni annak minden olyan részletét, amely individuummá alakította az eredetit. Szépe György professzor úrral sokat beszélgettünk a könyvről szemiotikai megközelítésben, így mint könyves szakember, inkább ebből a perspektívából szemlélem a kiadványokat. A kornak megfelelően a nyomdászjel jelzi a borítón a középkori kiadó és nyomdaműhely elkötelezettségének vállalási és politikai tanúságtételét, a belső lapokon a kézi bejegyzések és könyvtári tulajdont igazoló pecsétek mellett előbukkannak a több mint ötszáz éves magasnyomásnak a jellemzői is. A mai nyelvre alakított „olvasható” verzió in-

kább funkcionális, lecsupaszított, de az is hibátlanul megtervezett darab. E művek tanulmányozása közben éppen egy előadásra készültem, és a sok szakirodalom olvasása során fogalmazódott meg bennem az, hogy ennek az említett két kötetnek együttes megjelenése – még ha nem is e célból lett megalkotva – erősen szimbolikus jelentőségű a Gutenberg Galaxis környezetét kutatóknak. Ez a kiadvány markánsan rámutat a Marshall McLuhan által egymás riválisaként megemlített hagyományos, papírra nyomtatott könyv és a digitalizálható betű erősségeire, lehetőségeire, együtt élésének perspektíváira.

A nyomtatott verzió 450 éves, ezáltal élettartama több évszázados és még is olvasható – amíg a digitalizált tartalom legnagyobb gyengesége az archiválás és a kompatibilitás kérdése –, viszont a digitalizációs technika lehetősége nélkül nem lehetett volna ilyen megjelenésben sokak számára sokszorosítani. Ilyen módon ez a kiadvány szimbolikusan reprezentálja a hagyományos időállóságát és a digitális lehetőségeit. Ettől méltóbb és a kornak megfelelőbb nyomdászajándékot jelen pillanatban nem tudok elképzelni.

